

Brev til regnskapsførerselskapet, 14. juni 2017

VÅR REFERANSE
17/2014

DERES REFERANSE

DATO
14.06.2017

Merknader etter stedlig regnskapsførertilsyn

Finanstilsynet viser til stedlig regnskapsførertilsyn avholdt den 21. mars 2017 og til foreløpige merknader av 18. mai 2017 hvor rapporten etter tilsynet fulgte vedlagt. Selskapets tilsvarende svar er mottatt i e-post av 2. juni 2017.

Tilsynet omfattet det autoriserte regnskapsførerselskapet [-----] samt autorisert daglig leder [----].

Bakgrunnen for tilsynet er at autorisert daglig leder og regnskapsførerselskapet ikke er medlem av en bransjeforening som utfører periodisk kvalitetskontroll av sine medlemmer.

Det er to personer i selskapet som begge er registrert som daglige ledere. Det utføres ca. ett årsverk i selskapet. [-----] er selskapets eneste autoriserte regnskapsfører og er dermed også oppdragsansvarlig for selskapets 21 regnskapsføringsoppdrag. Omsetningen utgjør ca. kr 0,85 mill.

Formålet med det stedlige tilsynet var å kontrollere om regnskapsførervirksomheten drives i samsvar med de kravene som gjelder, herunder om oppdragene gjennomføres i samsvar med god regnskapsføringsskikk. Ved kontroll av utvalgte enkeltoppdrag kontrolleres det arbeidet som utføres i forhold til regnskapsloven, bokføringsloven og annen relevant lovgivning. Regnskapsførere har en viktig oppgave knyttet til å hindre eller avdekke økonomisk kriminalitet. Tilsynet dekket derfor også regnskapsførers oppfyllelse av pliktene etter hvitvaskingslovgivningen.

Dersom regnskapsførerselskaper gjør en forsvarlig vurdering av de ulike risikoene i virksomheten og følger opp disse, vil det bidra til å sikre en hensiktsmessig og betryggende virksomhet. Finanstilsynet kontrollerer derfor om det er gjort en risikovurdering som er tilpasset virksomheten, at risikoene er håndtert på en forsvarlig måte og at rapportering har skjedd, jf. forskrift om risikostyring og internkontroll.

Det vises også til finanstilsynsloven § 3 som fastslår at Finanstilsynet skal se til at de institusjoner det fører tilsyn med virker på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter.

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00
Telefaks 22 63 02 26

post@finansstilsynet.no
www.finanstilsynet.no

Saksbehandler

Tommy Bolsøy
Dir. tlf 22 93 98 80

1. Forhold i regnskapsførerselskapet

1.1 Hvitvaskingsregelverket (*tilsynsrapporten pkt. 2.13*)

Regnskapsførere er rapporteringspliktige, jf. hvitvaskingsloven § 4 annet ledd nr. 2.

Hvitvaskingsregelverket krever at det foreligger rutiner som viser hvordan de ulike pliktene skal ivaretas (§ 23), herunder kundekontroll (§§ 5-16), løpende oppfølging (§ 14) og undersøkelse og rapportering av mistenkelige transaksjoner (§§ 17-21).

Daglig leder bekreftet under tilsynet at det ikke blir foretatt noen dokumentert risikobasert kundevurdering for noen av oppdragsgiverne. For alle de tre oppdragene Finanstilsynet kontrollerte under tilsynet var det heller ikke dokumentert at identifikasjonskontroll var gjennomført, og det forelå heller ikke dokumentasjon på at oppdragsgiver var en "kjent person" av regnskapsførerselskapet, slik at bestemmelsen i hvitvaskingslovens § 7, neste siste ledd, kunne komme til anvendelse.

Av tilsvaret fremgår at det nå er utført identifikasjonskontroll for to av de tre kontrollerte oppdragene. Det tredje oppdraget er avsluttet.

Finanstilsynet konstaterer at regnskapsførerselskapet ikke fullt ut har implementert hvitvaskingsregelverket til tross for at regelverket trådte i kraft i 2004 og selskapet har hatt autorisasjon som regnskapsførerselskap fra august 2011. Finanstilsynet finner dette kritikkverdig. Finanstilsynet legger til grunn at det umiddelbart innføres rutiner som sikrer at kravene hvitvaskingsregelverket stiller fullt ut blir oppfylt.

1.2 Risikostyring og internkontroll (*tilsynsrapporten pkt. 2.14*)

Regnskapsførerselskaper er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll av 22. september 2008, jf. § 1 nr. 12. Det følger av forskriften at autoriserte regnskapsførerselskaper skal ha hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll. Risikostyringsforskriften pålegger selskapet fortløpende å vurdere hvilke vesentlige risikoer som er knyttet til virksomheten, og å gjennomføre nødvendige tiltak for å få risikoene ned på et akseptabelt nivå, jf. § 6, jf. § 8. Det skal minst en gang årlig foretas en gjennomgang av vesentlige risikoer for alle virksomhetsområder, og det skal foretas en systematisk gjennomgang av om selskapets risikostyring og internkontroll er tilstrekkelig til å håndtere selskapets identifiserte risikoer på en forsvarlig måte, jf. §§ 7 og 8. Etter forskriften § 10 skal styret sørge for at selskapets valgte revisor årlig avgir en uavhengig bekreftelse til selskapet om at pålagte vurderinger er foretatt og dokumentert.

Autorisert daglig leder bekreftet under tilsynet at det hvert år siden selskapet ble autorisert har vært foretatt dokumenterte internkontroll- og risikovurderinger. Finanstilsynet fikk fremlagt det sist oppdaterte risikostyringsdokumentet som er utarbeidet i desember 2016. Dokumentet og vurderingene er behandlet i selskapets styre 19. desember 2016 og 10. mars 2017. Revisors uavhengige bekreftelse vedrørende selskapets risikostyring og internkontrollgjennomgang for 2016 kunne ikke fremlegges under tilsynet og var heller ikke innhentet, verken for 2016 eller for tidligere år, jf. kravet i forskriftens § 10.

Av tilsvaret fremkommer det at revisors uavhengige bekreftelse for 2016 er innhentet, og at bekreftelsen er signert og datert den 26. mai 2017. Revisors bekreftelse er vedlagt tilsvaret.

Finanstilsynet legger til grunn at revisors bekreftelse i det videre innhentes årlig, og at dette skjer kort tid etter at daglig leder og styret har gjort sin vurdering.

1.3 Dokumentasjon av medgått tid (*tilsynsrapporten pkt. 2.11*)

Det fremgår av bokføringsforskriften § 5 – 14 at bokføringspliktige som utfører tjenester hvor vederlaget er basert på tidsforbruk, skal for hver eier og ansatt dokumentere utførte timer. Timene skal spesifiseres per dag fordelt på intern tid og på de enkelte kunder eller oppdrag. Bestemmelsene gjelder også i de tilfeller hvor det er avtalt fast pris.

Det fremkom under tilsynet at kun eksterntid registreres. Av bokføringsforskriften § 5 – 14 fremgår at også interntid skal registreres. Finanstilsynet legger til grunn at regnskapsførerselskapet innretter seg etter lovfastsatte plikter noe som også er bekreftet i tilsvaret.

1.4 Samarbeidsavtaler mv.

Det er ikke inngått noe formelt samarbeid med andre regnskapsførere/regnskapsførerselskaper eller revisorer om bistand ved manglende kapasitet eller dersom andre uforutsette hendelser skulle inntreffe.

Det fremgår av tilsvaret at det er inngått en avtale med et annet regnskapsførerselskap, men på grunn av årsavslutning og ferie er ikke avtalen formalisert.

Finanstilsynet legger til grunn at [-----] inngår en skriftlig samarbeidsavtale med det aktuelle regnskapsførerselskapet for å få redusert sårbarhetsrisikoen, jf. GRFS pkt. 2.1 – Rutiner og intern kontroll.

2 Regnskapsførerselskapets rutiner og utøvelse av regnskapsføreroppdrag

I tilsynsrapporten beskrives utøvelsen av regnskapsføreroppdrag og om det er etablert organisasjon, rutineopplegg og intern kontroll i forhold til kravene i regnskapsførerloven, herunder kravet til god regnskapsføringsskikk, jf. § 2 andre ledd. Den rettslige standarden «god regnskapsføringsskikk» utfylles av en standard utarbeidet av Regnskap Norge, DnR og Økonomiforbundet. Finanstilsynet har lagt denne standarden til grunn for merknadene.

Finanstilsynet har følgende kommentarer:

- *Overordnet intern kontroll på oppdragsnivå.* Det følger av GRFS punkt 7.1 «Overordnet intern kontroll på oppdragsnivå» at oppdragsansvarlig eller annen autorisert regnskapsfører minst en gang årlig minst skal kontrollere følgende for hver oppdragsgiver:
 - a) At oppdragsavtale er à jour.
 - b) At fullmakter er skriftlig dokumentert og à jour.
 - c) At oversikt over mottak og utlevering av oppdragsgivers regnskapsmateriale er à jour.
 - d) At vurdering av oppdragsgivers interne rutiner er gjennomført og dokumentert.
 - e) At avstemminger utføres og dokumenteres tilfredsstillende.
 - f) At handlinger i forbindelse med årsoppgjør er gjennomført.
 - g) At rapportering gjennomføres i henhold til oppdragsavtalen og krav gitt i eller i medhold av lov.

- h) At fremdriftsoversikt er à jour.
- i) At oppdragsdokumentasjon er à jour.

Kravet om å foreta en overordnet og dokumentert intern kontroll på oppdragsnivå gjelder uavhengig av om det benyttes medarbeidere på oppdraget eller ikke. Det er den oppdragsansvarlige sitt ansvar å påse at dette faktisk blir gjort. Autorisert daglig leder informerte under tilsynet om at mye av den overordnede interne kontrollen på oppdragsnivå er gjennomført, men at kontrollene ikke blir dokumentert. Finanstilsynet fant heller ikke i oppdragsdokumentasjonen for 2016 for de tre kontrollerte oppdragene dokumentasjon som viste at overordnet intern kontroll på oppdragsnivå var gjennomført.

Finanstilsynet legger til grunn at det iverksettes rutiner som sikrer at kravene i GRFS pkt. 7.1 blir oppfylt.

3 Finanstilsynets konklusjon

Det stedlige tilsynet viste at regnskapsførerselskapet har iverksatt rutiner på de fleste områder i samsvar med de krav som stilles etter regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk, men det stedlige tilsynet avdekket også enkelte mangler. Det vises til de punktene som er tatt opp overfor. Finanstilsynet ser særlig den manglende implementeringen av deler av hvitvaskingsregelverket samt manglende dokumentasjon av overordnet kontroll på oppdragsnivå som kritikkverdige.

Finanstilsynet har notert seg at regnskapsførerselskapet i tilsvaret bekrefter at det har tatt Finanstilsynets foreløpige merknader og tilsynsrapporten til etterretning og vil rette opp i de feil og mangler som er påpekt.

For Finanstilsynet

Bernt Jan Aaland
tilsynsrådgiver

Tommy Bolsøy
seniorrådgiver